

De wereld door de ogen van een loopbaancoach

Zwarte Piet

De dagen worden weer korter. Recentelijk is de klok verzet en de blaadjes beginnen langzaam maar zeker op de grond te vallen. Het kan niet missen, het is weer tijd voor het Zwarte Pieten debat.

Als loopbaancoach zijnde is het zwarte pieten debat een intrigerend debat. Overduidelijk zijn er twee partijen die, in deze periode van het jaar, lijnrecht tegenover elkaar staan. Aan de ene kant heb je de autochtone Nederlander die Zwarte Piet wil behouden, aan de andere kant heb je de Nederlanders die Zwarte Piet willen zien verdwijnen. Niet dat ze er ooit uitkomen. De twee strijdende partijen graven zich ieder jaar dieper in en de discussie wordt ieder jaar heviger.

Waarom is dit onderwerp zo interessant voor mij als loopbaancoach? Omdat je duidelijk ziet dat het een emotionele discussie betreft waarin, in theorie, geen goed of fout zit. Zodra ik de pet van loopbaancoach opzet ben ik objectief en kies ik dus geen partij. En als je dan naar de discussie kijkt is 'ie behoorlijk interessant.

Tegenstanders van Zwarte Piet verwijzen naar het koloniale- en racistische verleden van Nederland. Zwarte Piet zou het symbool zijn van dat verleden. Dat we dit verleden hebben staat buiten kijf. Onze volkshelden zijn, als je nader onderzoek doet, niet echt helden maar eerder misdadigers. De tegenstanders maken in dat opzicht een goed punt. Maar is het realistisch om te wijzen naar gebeurtenissen die honderden jaren geleden hebben plaatsgevonden?

Ook slavernij speelt een grote rol bij het 'tegenkamp'. Tenslotte is Zwarte Piet de knecht van Sinterklaas, de blanke welgestelde man die ook nog eens alle credits krijgt voor zijn goedaardigheid. En Piet er maar achteraan hobbelen. Als knecht. Want dat staat in zijn functieomschrijving. Het zou dan ook symbool staan voor het Nederlandse slavenbeleid uit ons koloniale verleden. Helaas hoor ik het tegenkamp niet over de hedendaagse slavernij die wereldwijd in stand wordt gehouden, waarbij er naar schatting 40 miljoen (!!!) mannen, vrouwen en kinderen gedwongen worden om o.a. onze

producten zo goedkoop mogelijk te produceren. Misschien iets om je druk over te maken als je zo fel bent tegen slavernij in plaats van je op te winden over het verleden, maar dat daar gelaten. Je kan hier meer over lezen via deze [link](#).

Voorstanders vrezen voor het verlies van hun culturele identiteit, wat dit ook concreet moge betekenen. Doordat de Nederlandse bevolking steeds meer internationale tradities tot zich neemt lijkt zo onze identiteit te worden afgenomen. En dat creeërt angst. Angst voor de Islamitische tradities bijvoorbeeld en het verlies van de Nederlandse tradities. Overigens heeft dezelfde groep voor internationale feesten als Halloween en Valentijnsdag (beide zeer Amerikaans) geen enkel bezwaar, maar als het bijvoorbeeld om moslimfeesten gaat dan is het huis te klein.

Ik besef me heel goed dat ik de standpunten hier behoorlijk droog noteer, wetende dat de emoties erg hoog kunnen oplopen. Beide kanten, het 'mijn team tegen jouw team principe', lijken niet tot een akkoord te kunnen komen over Zwarte Piet. En dat is ook niet gek. Omdat het helemaal niet om Zwarte Piet gaat.

Zwarte Piet kan je zien als een symptoom. Het afschaffen van Zwarte Piet kan bepaalde symboliek weghalen maar niet de onderliggende problematiek. Hierdoor zou er, in het geval dat Zwarte Piet wettelijk wordt afgeschaft, geen concrete oplossing komen voor de problemen waar het 'nee kamp' mee te maken heeft. De aandacht zou dan kunnen worden verzet naar de afschaffing van de term 'zwarte koffie' of 'zwart witjes' (je weet wel, die salmiaksnoepjes). Dit komt doordat het èchte probleem niet aan de kaak wordt gesteld. Zo kan je dus blijven zoeken naar zaken die je beledigen zonder dat je ooit een punt van berusting bereikt.

Vanuit de coaching maken we een onderscheid tussen emotie en onderliggend verlangen. Zodra we iets meemaken dat onze snaar raakt kunnen we geëmotioneerd reageren. We kunnen ons bijvoorbeeld aangevallen voelen, verdrietig worden door iets wat iemand zegt of super vrolijk worden omdat we onze geliefde weer zien. Een emotie is een berichtgever van een onderliggend verlangen en is altijd naar buiten gericht. Iets of iemand anders wekt de emotie bij je op, of deze nou positief of negatief is. Vingerwijzen noemen we dat.

Wat zou er gebeuren als we op zoek gaan naar wat er onder de emotie ligt? Als je snaar geraakt wordt, ga je dan af op het geluid of richt je je aandacht op de snaar? Zoek je oplossingen, dan ga je op zoek naar de snaar. Waarom is Zwarte Piet beledigend voor jou? Waarom doet het pijn als de eerste zakken pepernoten hartje zomer in de schappen van de supermarkt worden tentoongesteld? Als je het durft om deze vragen aan jezelf te stellen zal je merken dat je bij een onderliggend verlangen kan komen.

Hoe herken je dat je te maken hebt met een onderliggend verlangen? In eerste instantie is de emotie gezakt. Daarnaast zal je merken dat een onderliggend verlangen altijd op jezelf gericht is. Uiteraard wil ik het onderliggend verlangen van het 'nee kamp' niet invullen, maar ik kan me voorstellen dat ze erkenning zoeken. Dat ze dezelfde ontwikkelkansen willen hebben als een autochtone Nederlander. Dat ze worden beoordeeld op hun acties en niet hun huidskleur. Erkenning als mens.

En daar heeft Zwarte Piet helemaal niets mee te maken.